

Prokurator Generalny

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Stowarzyszenie Obrona Zwierząt, KRS0000292939 oraz Fundacja na Rzecz Ochrony Zwierząt IUS ANIMALIA, KRS 0000387246, organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, zawiadamiają o podejrzeniu popełnienia przez:

- **Pawła Skawińskiego, byłego dyrektora Tatrzańskiego Parku Narodowego,**
- **Szymona Ziobrowskiego, dyrektora Tatrzańskiego Parku Narodowego,**
- **Andrzeja Gąsienicę-Makowskiego, starostę tatrzańskiego,**

przestępstwa spowodowania niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia wielu osób, poprzez spowodowanie uszkodzenia urządzenia użyteczności publicznej - drogi powiatowej K1649, na odcinku Palenica Białczańska – Włosienica na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego, tj. przestępstwa z art. 165 § 1 pkt 3 k.k.

Uzasadnienie

W roku 2009 wykonany został remont drogi powiatowej K1649, na odcinku Palenica Białczańska – Włosienica w gminie Bukowina Tatrzańska. Odcinek ten wyłączony jest z ruchu samochodowego, a także rowerowego, a transport dla obywateli odwiedzających Tatrzański Park Narodowy odbywa się wyłącznie pojazdami parokonnymi, tzw. fiaszami. Droga podlega starości tatrzańskiemu, a na transport konny wydają zgodę dyrektorzy TPN w kolejnych zarządzeniach w sprawie regulaminu świadczenia usług przewozowych konnym pojazdem zaprzęgowym.

Aktualnie, po 5 latach, przedmiotowa droga znajduje się w stanie dewastacji, wymagającym ponownego remontu. Proces mechanicznej degradacji warstwy wierzchniej asfaltu jest zaawansowany w stopniu znacznym, a ubytki są widoczne gołym okiem (*vide* zał. 3). Droga asfaltowa składa się z kilku warstw. Górna, grubości 4 cm, to tzw. warstwa ścierna, której grubość na odcinku Palenica Białczańska – Włosienica jest w tej chwili o 1-2 cm mniejsza. Z drogi korzystają piesi turyści i fiakrzy powożący fiaszami. W 99,9% uszkodzenia jej nawierzchni zostały spowodowane przez zaprzęgi konne

(*vide* zał. 1). Droga została zniszczona wkręcanyimi w podkowy metalowymi bolcami, tzw. hacelami. Każde uderzenie nogi konia w czasie jazdy działa na zasadzie uderzenia młotem (koń waży przeciętnie 600-750 kg), tak więc dziś, zaledwie po 5 latach eksploatacji, stan nawierzchni przypomina celowo wykonany zabieg głębokiego żłobkowania (ryflowania).

Pył z warstwy ścieralnej, który powstaje przez uderzenia haceli o jezdnię, zawiera frezowiny (drobinki ropopochodnych mas bitumicznych) i z pewnością jest substancją toksyczną, a prawdopodobnie również rakotwórczą. Przyjmując tylko niewielki, bo 20-procentowy poziom degradacji warstwy nawierzchniowej, przy długości drogi ok. 7000 m i szerokości 5 m, łatwo wyliczyć, że od 2009 r. do ekosystemu TPN mogło przedostać się nawet 280 m³ (7000 m x 5 m x 0,008 m) pyłów bitumów ropopochodnych, o masie przynajmniej 784 ton. Proces ten trwa nadal. W czasie deszczu pył splukiwany jest w sąsiedztwo drogi, czyli na teren chroniony Parku, a w słoneczne dni wzbija się w powietrze po każdym przejeździe fiasiągu i następnie jest wdychany przez tysiące spacerujących tam, nieświadomych zagrożenia, turystów. Co istotne, rzecz ma miejsce na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego, do którego zadań należy w szczególności prowadzenie działań ochronnych ekosystemów parku (art. 8b ust. 1 ustawy z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody).

Bitumy ropopochodne zawierają wysoce kancerogenne substancje typu wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Związków tej grupy jest ponad 100, lecz z uwagi na ich toksyczność, oddziaływanie na człowieka oraz zasób dostępnych informacji, najczęściej oznaczanych jest 17: acenaften, acenaftylen, antracen, benz(a)antracen, benzo(a)piren, benzo(e)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(j)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(g,h,i)perylene, chryzen, dibenz(a,h)antracen, fluoranten, fluoren, fenantren, piren i indeno(1,2,3-c,d)piren. Działanie drażniące tych substancji prowadzi do proliferacji, czyli namnażania komórek, a to z kolei do procesów rozrostowych. Dwa z nich: antracen i fluoranten są substancjami fototoksycznymi. WWA z 4-6 pierścieniami w cząsteczce - przede wszystkim benzo[a]piren i dibenzo[a,h]antracen - wykazują działanie rakotwórcze. Badania toksykologiczne przeprowadzone na zwierzętach wykazały, że asfalty powodują znaczące zwiększenie występowania nowotworów skóry i płuc.

Podkreślić należy, iż ta wysoce szkodliwa, z punktu widzenia życia i zdrowia turystów oraz ochrony ekosystemu Tatrzańskiego Parku Narodowego, działalność odbywa się za wiedzą, zgodą i z pełnym poparciem kolejnych dyrektorów Parku oraz starosty tatrzańskiego, którzy od lat zdecydowanie sprzeciwiają się zrezygnowaniu z transportu konnego na odcinku Palenica Białczańska – Włosienica. Urzędnicy ci mają jednocześnie świadomość, że droga jest niszczona przez oddziaływanie końskich podków i że przy tej degradacji powstają tony bitumicznych pyłów. I tak np., ponieważ tempo usuwania pyłu z drogi siłami natury jest niewystarczające, dyrekcja TPN postanowiła go splukiwać i dotychczas przynajmniej raz zarządziła zmywanie drogi (*vide* zał. 2).

Zawiadamiający żądają ścigania sprawców spowodowania niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia wielu osób oraz, na podstawie art. 47 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k., składają wniosek o wyłączenie z czynności sprawdzających i postępowania przygotowawczego w tej sprawie wszystkich prokuratorów Prokuratury Rejonowej w Zakopanem i przekazanie sprawy poza teren Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu. Dotychczasowe poczynania miejscowej prokuratury w sprawach dotyczących transportu konnego do Morskiego Oka oraz osoby sprawców, których dotyczy niniejsze zawiadomienie, w żadnym razie nie gwarantują bezstronnego rozpoznania sprawy przez lokalne organy ścigania.

W załączeniu:

1. www.tatry4u.pl, marzec 2014 „Góralskie konie dostaną gumowe 'opony'”,
2. Gazeta Krakowska, 22.05.2012 „Drogę do Morskiego Oka trzeba wyszorować”
3. dokumentacja fotograficzna – 3 szt. zdjęć